

FANTASTISKT ÁR

Tað grør um gangandi fót innan orðabókaheimin í landinum. Í januar í ár var greitt, at orðabøkurnar skulu vera ókeypis frammyvir, men tað er bert eitt av fleiri frambrotum seinasta árið. Tað heldur Jonhard Mikkelsen, stjóri í Sprotanum

BARBARA HOLM

Tað kann vera ivasamt, hvussu gott móðurmálið hevur tað, og hvussu tað stendur seg á ymsu samfelagsøkjunum, men nú hava vit lagt tað fram fyri allan heimin at kanna, og orðabøkurnar smæðast ikki burtur ímillum aðrar. Tað er tað fyrsta Jonhard Mikkelsen, stjóri í Sprotanum tekur upp, tá ið hann skal seta orð á, hvussu málið hevur tað í dag.

Í mong ár hevur eitt nú Ísland verið ein fyrmynd fyri Jonhard, tí har hava tey dugað at bjóða sítt mál út til øll máláhugað kring knøttin. Tað hevur ikki borið til í sama mun í Føroyum, tí amboðini at arbeiða við okkara móðurmáli hava verið ógviliga avmarkað.

Síðani allar orðabøkurnar vórðu savnaðar á Sprotanum eru vitjanartøluni vaksin úr 1500 til 15000 um vikuna eftir 4-5 árum, og nú tær eru øllum tøkari ókeypis, fer áhugin at vaksa uppáttur meira og helst eisini uttan fyri landoddarnar.

– Men givið er, at við hesum kunnu vit skapa áhuga fyri føroyska málinum. Í Norðurlondum eru tað summir málfrøðingar, sum granska í føroyska málinum, men vónandi kunnu vit koma hartil, at málfrøðingar í Oxford, í Tokyo og aðrastaðni við kunnu seta sín dám á granskning í føroyskum, sigur Jonhard Mikkelsen.

Umframt, at orðabøkurnar eru ókeypis, eru eisini onnur frambrot innan føroyskan málpolitikk hendar seinasta árið.

Jonhard Mikkelsen nevnr Islex verkætlanina, sum eitt av teimum heilt stóru frambrotunum seinasta árið.

Islex verkætlanin er nakað, sum íslendingar hava tikið stig til, og sum øll Norðurlond hava tikið undir við. Islex verkætlanin knýtir øll Norðurlond saman málsliga á tann hátt, at tú kanst sláa eitt orð upp í digitalu orðabókini og fáa tað á øllum norðurlandamálum.

– Vit komu upp í samstarvið nøkur ár eftir, at hini vóru farin í gongd, tí er okkara partur ikki liðugur enn, men áleið 90% eru bast nú. Har hava fleiri sitið og totast við hesa skipanina. Fyrst og fremst Tóra Toroddsdóttir,

Visti tú?

Eingin hóttan ímóti málinum, at summi útlendsk orð sníkja seg innímillum.

»Teknmálið er ikki altjóða, okkara teknmál er føroyskt mál, og tí mugu vit síggja til at geva tí sítt sjálvsagda pláss ímillum aðrar føroyskar orðabøkur«

Árni Dahl og Carl Jóhan Jensen hava týtt og Jógvan í Lon og Zakaris Svabo Hansen á Føroyamálsdeildini hava rættlisið, sigur Jonhard Mikkelsen.

Umframt tey Norðurlond, sum eru málsliga skyld við okkum, eru Finnland og Grønland komin upp í verkætlanina fyri tveimum árum síðan.

– So hetta arbeiðið letur dyr upp til heimar, sum annars eru okkum rættiliga afturlæstir, vísir Jonhard Mikkelsen á.

Umframt hetta er komin teknmálsorðabókin, sum er ein nýggj føroysk orðabók, sum fyri ein part verður veruleiki í ár.

– Teknmálið er ikki altjóða, okkara teknmál er føroyskt mál, og tí mugu vit síggja til at geva tí sítt sjálvsagda pláss ímillum aðrar føroyskar orðabøkur, sigur Jonhard Mikkelsen og

vísir til Eyðgunn Hansen og Edny Poulsen, tekniástulkar, sum fara at greiða frá nýggju tekniástorðabókini á móðurmálsdegnum.

Tað virkar í hvuðsheitum soleiðis, at tú slært eitt leitorð upp í orðabókini, men í staðin fyri orðafraðing vísir deyvatulkur, hvussu tú sigur orðið á tekniáli.

– At fáa hesi trý amboðini í einum ári, er ein stórhending. Tað er nógv fólk knýtt at hesum arbeiði, sum bita fyri bita verður gjørt fyri at fáa okkara mál at virka so væl sum til ber í einum nútíðarligum samfelag, sigur Jonhard Mikkelsen.

Bæði Islex skipanin og nýggja tekniástorðabókin vera á skránni í komandi viku, tá ið Móðurmálsdagurin verður hátíðarhildin. Skráin fyri vikuna kann síggjast aðrastaðni her í blaðnum.

Yvirlit yvir hvar brúkarar av netorðabókunum hjá Sprotanum eru stódd í heiminum, tá ið tey nýta orðabøkurnar:

BRÚKARAYVIRLIT

Føroyar
90,99%
Danmark
6,21%
Bretland
0,47%
Noreg
0,38%
USA
0,35%

Grønland
0,32%
Ísland
0,29%
Týskland
0,14%
Svøríki
0,12%
Belgia
0,12%